

Landstingsstyrelsen

Remissvar över rapporten ”Ett laboratorienätverk för smittskydd och mikrobiologi i Sverige” – S2010/9051/FS

Landstinget i Jönköpings län har av Socialdepartementet beretts tillfälle att yttra sig över ovan rubricerad rapport.

Bakgrund till rapporten

Det finns en lång tradition vad gäller ansvaret för mikrobiologiska laboratorieanalyser i Sverige, där huvudprincipen har varit att staten ansvarat för analyser som utförts för nationell övervakning och sjukvårdshuvudmännen för analyser som behövts för den operativa handläggningen inom hälso- och sjukvården inklusive undersökningar enligt smittskyddslagen.

SMI bedömer att det utöver smittskyddslagens regler härvidlag kan krävas ytterligare samverkan alternativt normering. En sådan samverkan kan innebära att metoder harmoniseras så att resultat från olika laboratorier kan sammanställas för nationell analys.

Smittskyddsinstitutet (SMI) föreslår därför:

- att ett laboratorienätverk för smittskydd och mikrobiologi i Sverige successivt inrättas genom att SMI bemyndigas träffa avtal om detta med sjukvårdshuvudmännen
- att myndigheten bemyndigas träffa avtal med sjukvårdshuvudmännen om samverkan för harmonisering av molekylära typningsmetoder samt för insamling av prov eller av data från genomförda analyser
- att SMI tillsammans med SVA, SLV och FOI uppdras att fortsätta vidareutveckla myndighetssamverkan för krisberedskap samt med dessa myndigheter och sjukvårdshuvudmännen etablera ett nätverk för beredskap och utbrottshantering.

Förslag till beslut

att godkänna bif yttrande som svar till Socialdepartementet.

LANDSTINGETS KANSLI

Agneta Jansmyr
landstingsdirektör

Mats Bojestig
hälso- och sjukvårdsdirektör

Socialdepartementet
Registrator
103 33 Stockholm

Remissvar över rapporten "Ett laboratorienätverk för smittskydd och mikrobiologi i Sverige" - S2010/9051/FS

Landstinget i Jönköpings län instämmer i rapportens slutsatser men vill lämna följande synpunkter.

Landstingen kommer inte att klara av att bestrida de kostnader som gäller analyser som inte ingår i den kliniska rutinanalysen. Detta gäller speciellt subtyper, så kallad fåtalsdiagnostik och analyser avseende högpatogena smittämnen. Det kommer heller inte att finnas täckning hos laboratorierna för de extra kostnader som det innebär att upprätthålla kunskapen som ett referenslaboratorium i det planerade nätverket. Staten bör därför tillskjuta medel för att säkra tillgången till sådan verksamhet och analyser.

Beslutsordningen i förslaget till det operativa laboratorienätverket är otydlig. Exempelvis på vilka grunder ett laboratorium kommer att utses till att få status som ett referenslaboratorium. Det är mycket som ska ske i "samråd" och det skapar en osäkerhet hur en struktur ska kunna skapas som alla kan enas om och fatta adekvata beslut om inom rimlig tid.

Akrediteringsprocessen för referenslaboratorier är heller inte klarlagd i rapporten. Frågan om hur SMI och laboratorienätverket ska kunna tillse att referenslaboratorierna, såväl offentliga som privata, upprätthåller god kunskap och kvalitet är inte besvarad. Inte heller frågan om hur Swedac, som idag ackrediterar landets laboratorier, kommer att kunna hantera nya ackrediteringar som exempelvis centralisering av metodvalideringar på ett "kostnadsbesparande" sätt.

Genomförandet av den viktiga tredje delen av förslaget; ”Ett laboratorienätverk för övervakning och kunskapsuppbyggnad” ligger enligt förslaget helt på SMI. Det är korrekt att ansvaret ska ligga på SMI, men det är samtidigt mycket viktigt att definitionen av vilka smittämnen/analyser som ska ingå i denna del sker i samråd med smittskyddsläkarna och landstingen.

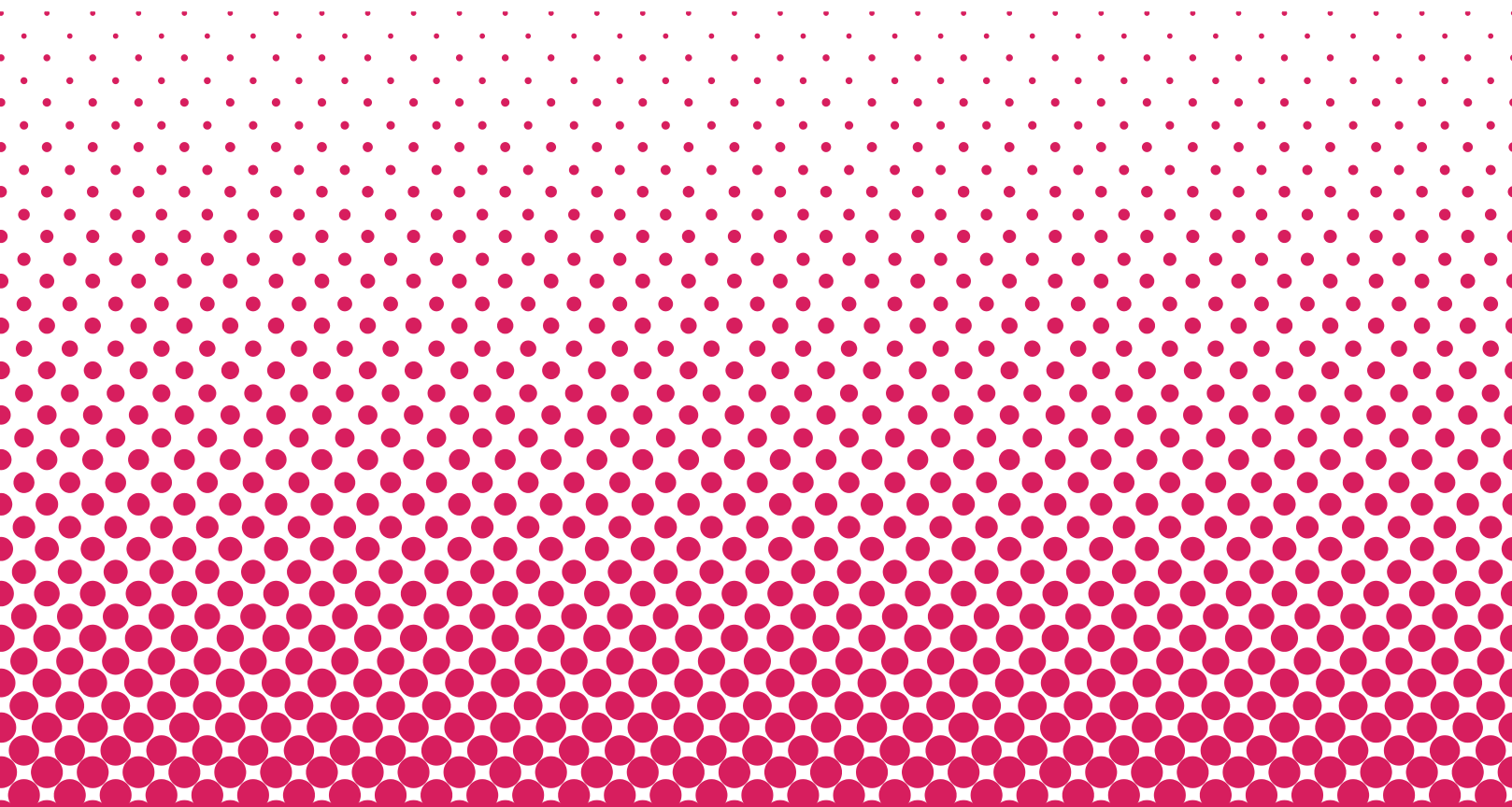
LANDSTINGSSTYRELSEN

Håkan Jansson
landstingsstyrelsens ordförande

Agneta Jansmyr
landstingsdirektör

Ett laboratorienätverk för smittskydd och mikrobiologi i Sverige

Ett regeringsuppdrag om formerna
för Smittskyddsinstitutets laborativa verksamhet

Ett laboratorienätverk för smittskydd och mikrobiologi i Sverige

Ett regeringsuppdrag om formerna för
Smittskyddsinstitutets laborativa verksamhet

Citera gärna Smittskyddsinstitutets rapporter, men glöm inte att uppge källan. Bilder, fotografier och illustrationer är skyddade av upphovsrätten. Det innebär att du måste ha upphovsmannens tillstånd för att använda dem.

Utgiven av: Smittskyddsinstitutet 171 82 Solna. Tel: 08-457 23 00, fax: 08-32 83 30
smi@smi.se, www.smittskyddsinstitutet.se. Januari 2012.

Artikelnummer: 2011-10-1

Förord

Laborativ verksamhet för smittskydd och mikrobiologi har genomgått stora förändringar på senare tid. Avancerad teknik och hög grad av automatisering har etablerats på kliniska laboratorier. SMI:s ombildning innebar att viss mikrobiologisk kompetens flyttades från SMI till Karolinska Institutet. Samtidigt fick myndigheten nya och utvidgade uppgifter för beredskap, övervakning och kunskapsuppbyggnad.

Som en följd av dessa förändringar uppdrog regeringen åt SMI den 16 december 2010 att se över formerna för myndighetens laborativa verksamhet i syfte att effektivisera verksamheten och minska sårbarheten. I uppdraget ingick att undersöka möjligheten att öka samverkan med regionala laboratorier, med motsvarande laboratorier inom andra sektorer och i andra länder, samt att kartlägga och analysera gränsdragningen mellan stat, landsting och kommuner i fråga om finansiering och kvalitetsutveckling av mikrobiologisk och infektionssimmunologisk diagnostik. Vidare ingick att göra en fördjupad kartläggning av de behov som olika aktörer har inom dessa områden och vilka förutsättningar som finns för en förbättrad samverkan i dessa frågor inom ramen för nuvarande regelverk.

Uppdraget har genomförts i samarbete med andra myndigheter, kliniska laboratorier, smittskyddsläkare och andra aktörer inom området.

I föreliggande rapport föreslår SMI att ett nätverk skapas i landet mellan sjukvårdshuvudmännens laboratorier och myndigheternas laboratorier för smittskydd och mikrobiologi. Med detta nätverk kan laborativ verksamhet, för såväl sjukvårdens operativa behov, som för landets beredskap, utbrottshantering och övervakning tillhandahållas med ökad effektivitet och minskad sårbarhet.

Johan Carlson

Generaldirektör

Smittskyddsinstitutet

Sammanfattning

I denna rapport presenteras ett förslag till ändrade former för SMI:s laborativa verksamhet samt ett förslag till utveckling av ett laboratorienätverk i syfte att nå ökad effektivitet och minskad sårbarhet för smittskydd och mikrobiologi i Sverige. Nätverket föreslås innefatta sjukvårdshuvudmännens mikrobiologiska laboratorier, kommersiella laboratorier samt myndighetslaboratorier.

Rapporten är i första hand riktad till uppdragsgivaren Socialdepartementet men vänder sig också till de sjukvårdshuvudmän och myndigheter som har laborativ verksamhet samt till smittskyddsläkare och andra som har behov av fungerande laborativ verksamhet för smittskydd och mikrobiologi.

I korthet föreslås att

- SMI:s instruktion förändras så att myndigheten får i uppgift att i samråd med sjukvårdshuvudmännen ansvara för ett laboratorienätverk och referenslaboratorier för smittskydd och mikrobiologi
- SMI får i uppdrag att, i samråd med sjukvårdshuvudmännen och myndigheter med laborativ verksamhet, etablera nätverk för operativ verksamhet, beredskap och utbrottshantering och övervakning av betydelse för smittskydd och mikrobiologi i Sverige
- SMI får i uppdrag att tillhandahålla ett koordinerande centrum för det laborativa nätverket
- ett råd med beslutsmandat för nätverket inrättas med representanter för de aktörer i stat, landsting och kommun som har ansvar för de verksamheter som ingår i nätverket
- en referensgrupp till nätverket inrättas med representanter för nätverkets uppdragsgivare

Planeringsdelegationen §§ 59-75

Tid: 2013-04-16, kl 09:00-11:35
Plats: Landstingets kansli, sal A

§ 72 *Remiss: Rapporten – Ett laboratorienätverk för*
Dnr *smittskydd och mikrobiologi i Sverige –*
LJ2013 *S2010/9051/FS*
/264 Landstinget i Jönköpings län har av Socialdepartementet
beretts tillfälle att yttra sig över ovan rubricerade rapport.

Beslut

Planeringsdelegationen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att godkänna föreliggande yttrande som svar till
Socialdepartementet.

Utdrag: Landstingsstyrelsen

Vid protokollet

Siw Kullberg
Justeras

Håkan Jansson

Rätt utdraget,
Intygar

Lena Sandqvist